

Οργάνωση Ασφάλειας Επιτροπές Ασφάλειας

**Εγχειρίδιο για τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας
και τα Μέλη των Επιτροπών Ασφάλειας**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	3
I. Εισαγωγή.....	3
II. Εξελίξεις στην Κύπρο.....	3
III. Περιεχόμενο της Νομοθεσίας / Σχόλια.....	4
α) Πεδίο Εφαρμογής.....	5
β) Ορισμοί-Ερμηνεία.....	5
γ) Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας.....	6
Οι Περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμοί του 1997	6
α) Σύσταση της Επιτροπής Ασφάλειας.....	6
β) Θητεία της Επιτροπής Ασφάλειας.....	6
γ) Αρμοδιότητες/Τρόπος λειτουργίας Επιτροπών Ασφάλειας..	6
δ) Αντιπρόσωποι Ασφάλειας - Εκλογή.....	7
ε) Αρμοδιότητες/Καθήκοντα Αντιπροσώπων Ασφάλειας.....	8
στ) Υποχρεώσεις Εργοδότη.....	9
ζ) Λειτουργός Ασφάλειας - Καθήκοντα / Αρμοδιότητες.....	10
Σχόλια	10
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	12
I. Εισαγωγή.....	12
II. Ανάλυση Μεθόδων και Διαδικασιών.....	12
1. Συγκεκριμένες μέθοδοι εντοπισμού προβλημάτων ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας.....	12
2. Αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής Ασφάλειας...	16
3. Επίλυση προβλημάτων.....	19
4. Τήρηση πρακτικών και σημειωμάτων.....	20
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I Έντυπο Εντοπισμού Προβλημάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.....	22
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Έντυπο Τήρησης Πρακτικών Επιτροπής Ασφάλειας.....	23
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III Ερωτηματολόγιο.....	26
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	27

ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

I. Εισαγωγή

Ο θεσμός των Επιτροπών Ασφάλειας και Υγείας στους χώρους εργασίας είναι ένα θέμα που απασχολεί και συζητείται ευρέως τόσο σε διεθνή βήματα όσο και σε εθνικό επίπεδο σε πολλές χώρες, μεταξύ των συνδικαλιστικών και εργοδοτικών οργανώσεων και των αρμόδιων κρατικών φορέων.

Η φιλοσοφία του θεσμού είναι να δοθεί η δυνατότητα στους άμεσα ενδιαφερόμενους, εργοδότες και εργοδοτούμενους, μέσω ενός κατάλληλου μηχανισμού, να συνεργάζονται στο επίπεδο του χώρου εργασίας για την αντιμετώπιση και την επίλυση προβλημάτων στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.

Η χρησιμότητα και σημαντικότητα του θεσμού είναι προφανής, αν ληφθεί υπόψη ότι η πολύ συχνή επιθεώρηση των χώρων εργασίας από τους εντεταλμένους Επιθεωρητές είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη, αλλά και διότι οι εμπειρίες δείχνουν ότι τα μέτρα ασφάλειας και υγείας έχουν καλύτερο αποτέλεσμα, αν κατά την υλοποίηση και την εφαρμογή τους συνεργάζονται συνειδητά οι άμεσα επηρεαζόμενοι στον χώρο εργασίας, δηλαδή οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποι της διεύθυνσης σε μια μονάδα.

Στο διεθνές πεδίο, μια σειρά από Συμβάσεις και Συστάσεις του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, που πραγματεύονται θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, περιέχουν πρόνοιες για τη δημιουργία μηχανισμού και οργάνωσης ασφάλειας είτε μέσω Επιτροπών Ασφάλειας είτε με άλλες διευθετήσεις. Μερικά παραδείγματα τέτοιων διεθνών κειμένων είναι:

- α) Η περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας Σύμβαση αρ. 155 και η αντίστοιχη Σύσταση αρ. 164.
- β) Η Σύμβαση αρ. 152 και η Σύσταση αρ. 160 περί Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας, για Εργασίες στα Λιμάνια.
- γ) Η Σύμβαση αρ. 167 και η Σύσταση αρ. 175 για Ασφάλεια και Υγεία στις Κατασκευές.
- δ) Η Οδηγία Πλαίσιο (89/391/ΕΟΚ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

II. Εξελίξεις στην Κύπρο

Στην Κύπρο ο θεσμός των Επιτροπών Ασφάλειας υπάρχει και εφαρμόζεται στα Μεταλλεία και Λατομεία από το 1965, με βάση τους περί Μεταλλείων και Λατομείων Κανονισμούς (Ασφάλεια, Υγεία, Ευημερία), του 1963.

Οι εμπειρίες και γνώσεις που αποκτήθηκαν από την εφαρμογή των εν λόγω Κανονισμών, υπήρξαν πολύτιμες γιατί αφενός ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις που συνδέονται με τις μεταλλευτικές εταιρείες προχώρησαν στη δημιουργία Επιτροπών Ασφάλειας και σε άλλα υποστατικά, πάνω σε εθελοντική βάση, και αφετέρου γιατί υπήρχε μία συγκεκριμένη βάση πάνω στην οποία διεξήχθησαν οι μετέπειτα συζητήσεις για επέκταση του θεσμού.

Το έναυσμα για την έναρξη επίσημων τριμερών συζητήσεων πάνω στο θέμα, έδωσε η έκθεση της Αποστολής ΡΙΑCT του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, που ήλθε στην Κύπρο τον Μάρτιο του 1980.

Ύστερα από μακροχρόνιες τριμερείς συζητήσεις μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των εργοδοτικών και συνδικαλιστικών Οργανώσεων συμφωνήθηκε η δια Νόμου εγκαθίδρυση και λειτουργία Επιτροπών Ασφάλειας με την εφαρμογή του θεσμού αρχικά σε ορισμένους μόνο τομείς που θα κρίνονταν ως τομείς προτεραιότητας. Σταδιακά, ο θεσμός διευρύνθηκε και κάλυψε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας.

Ο πρώτος Νόμος και οι Κανονισμοί που ρύθμιζαν το θέμα και που ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ήταν:

- **Ο περί Ασφάλειας στους Τόπους Εργασίας Νόμος του 1988.**
- **Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στους Τόπους Εργασίας Κανονισμοί του 1988.**
- **Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στους Τόπους Εργασίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1993.**

Το 1996 ψηφίστηκε ο νέος Νόμος περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία στον οποίο ενσωματώθηκαν οι πρόνοιες του Νόμου του 1988, ο οποίος και καταργήθηκε. Έτσι, είχαμε το 1997 τους νέους περί Επιτροπών Ασφάλειας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμούς, κάτω από τον νέο Νόμο του 1996.

Το 2011 με τροποποίηση των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων δόθηκε η δυνατότητα στους εργοδοτούμενους σε κάθε χώρο εργασίας, υποστατικό, εγκατάσταση ή επιχείρηση όταν εργοδοτούνται από τον ίδιο εργοδότη, **περισσότερα από δύο πρόσωπα**, να εκλέγονται ή να ορίζονται από τους εργοδοτούμενους αντιπρόσωποι ασφάλειας.

III. Περιεχόμενο της Νομοθεσίας/Σχόλια

Στη συνέχεια αναφέρονται οι πιο σημαντικές και ενδιαφέρουσες πρόνοιες της Νομοθεσίας που έχει εισαχθεί.

α) Πεδίο Εφαρμογής

Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996-2011, καθώς και οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί εφαρμόζονται σε όλους τους χώρους εργασίας, σε όλα τα υποστατικά και σε όλες τις εγκαταστάσεις/επιχειρήσεις όπου εργοδοτούνται από τον ίδιο εργοδότη δύο ή περισσότερα πρόσωπα.

β) Ορισμοί – Ερμηνεία

Στον πιο πάνω Νόμο περιέχεται, επίσης, η ερμηνεία διαφόρων όρων που χρησιμοποιούνται, όπως:

Αντιπρόσωπος Ασφάλειας: είναι πρόσωπο με ειδική αρμοδιότητα σε θέματα προστασίας των εργοδοτούμενων από τους κινδύνους στην εργασία, το οποίο εκλέγεται, επιλέγεται ή ορίζεται πλειοψηφικά από τους ίδιους τους εργοδοτούμενους σε μια εγκατάσταση και πρέπει να έχει τουλάχιστον δύο χρόνια απασχόληση στην εγκατάσταση ή σε παρόμοια εργοδότηση.

Επιτροπή Ασφάλειας: είναι μικτή επιτροπή της οποίας ο ρόλος είναι συμβουλευτικός. Ασχολείται με όλα τα θέματα που αφορούν στην ασφάλεια και υγεία των εργοδοτούμενων και έχει ως κύριο στόχο της τη συμμετοχή των εργοδοτούμενων στη διαδικασία πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων. Συγκροτείται σε εγκαταστάσεις όπου απασχολούνται δέκα ή περισσότερα πρόσωπα από τον ίδιο εργοδότη και σ' αυτή μετέχουν οι αντιπρόσωποι ασφάλειας που εκλέγονται σε μια εγκατάσταση και ο εργοδότης ή εκπρόσωπός του, ο Λειτουργός Ασφάλειας της εγκατάστασης και ο Ιατρός εργασίας, όπου υπάρχει.

Λειτουργός Ασφάλειας: λειτουργός ο οποίος διορίζεται από τον εργοδότη του, με πλήρη απασχόληση, όταν σε αυτόν τον εργοδότη απασχολούνται, κατά μέσο όρο στη διάρκεια του χρόνου, περισσότερα από 200 πρόσωπα. Ο Λειτουργός Ασφάλειας πρέπει να τυγχάνει της έγκρισης του Αρχιεπιθεωρητή.

Ο Λειτουργός Ασφάλειας πρέπει να έχει επαρκείς γνώσεις και πείρα ώστε να είναι ικανός να ελέγχει και να διαχειρίζεται κάθε ζήτημα που αφορά στην ασφάλεια και υγεία των προσώπων στους χώρους, στις εγκαταστάσεις ή στα υποστατικά όπου διεξάγονται οι δραστηριότητες του εργοδότη του, να διενεργεί επιθεωρήσεις, να ετοιμάζει εκθέσεις, να υποβάλλει συστάσεις, να διοργανώνει μαθήματα και να εκπαιδεύει τα πρόσωπα στην εργασία για θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.

Συμβούλιο: είναι το Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας που προεδρεύεται από τον Αρχιεπιθεωρητή.

γ) Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας και Υγείας

Οι κυριότερες αρμοδιότητες του Συμβουλίου είναι:

- Να συμβουλεύει τον Υπουργό για θέματα πρόληψης εργατικών ατυχημάτων.
- Να υποβάλλει στον Υπουργό προτάσεις ή εισηγήσεις για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται και τις καλύτερες και αποτελεσματικότερες μεθόδους εργασίας που πρέπει να ακολουθούνται με σκοπό τη βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και υγείας και την πιο αποτελεσματική προστασία των εργαζομένων και του κοινού.
- Να αναπτύσσει και να διαδίδει δραστηριότητες, οι οποίες θα επηρεάσουν ή θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και γενικότερα του κοινού.

Οι περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμοί του 1997

Η Επιτροπή Ασφάλειας, όπως αναφέρθηκε, δημιουργείται σε κάθε καθορισμένη εγκατάσταση όπου απασχολούνται τακτικά 10 ή περισσότερα πρόσωπα.

α) Σύσταση της Επιτροπής Ασφάλειας

Στην Επιτροπή μετέχουν οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας, που εκλέγονται στην εγκατάσταση, ο Εργοδότης ή αντιπρόσωπός του, ο Λειτουργός Ασφάλειας και ο Ιατρός της εγκατάστασης, όπου υπάρχει.

β) Θητεία της Επιτροπής Ασφάλειας

Η θητεία της Επιτροπής Ασφάλειας είναι τριετής και δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό θητειών που μπορεί κάποιος να υπηρετήσει.

γ) Αρμοδιότητες/Τρόπος λειτουργίας των Επιτροπών Ασφάλειας

- Η Επιτροπή Ασφάλειας συνεδριάζει τακτικά μία φορά κάθε τρεις μήνες.
- Συνεδριάζει έκτακτα αν ζητηθεί γραπτώς από όλους τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας ή από τον Εργοδότη, ή ύστερα από εργατικό ατύχημα ή σοβαρό περιστατικό, και εξετάζει τα γεγονότα και αίτια σε σχέση με αυτό.

- Υποβάλλει εισηγήσεις στον Εργοδότη για μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για βελτίωση των συνθηκών εργασίας και για πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.
- Επιλαμβάνεται παραπόνων σε θέματα ασφάλειας, υγείας και ευημερίας των εργοδοτούμενων στην εγκατάσταση.
- Εξετάζει εκθέσεις του Λειτουργού Ασφάλειας, όπου υπάρχει.
- Προάγει τη συνεργασία στην εγκατάσταση για εφαρμογή μέτρων ασφάλειας και τρόπων και μεθόδων ασφαλούς διεξαγωγής της εργασίας.
- Συμμετέχει στην ετοιμασία Κανόνων Ασφάλειας στην εγκατάσταση.
- Φροντίζει ώστε τα μέλη της και οι εργαζόμενοι στην εγκατάσταση να τυγχάνουν της αναγκαίας πληροφόρησης, εκπαίδευσης και καθοδήγησης στα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για προστασία της ασφάλειας και υγείας τους.
- Συνεργάζεται με τις Ιατρικές Υπηρεσίες ή τις Υπηρεσίες Πρώτων Βοηθειών της εγκατάστασης.
- Συνεργάζεται με τον Επιθεωρητή για θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στην εγκατάσταση.

δ) Αντιπρόσωποι Ασφάλειας - Εκλογή

Σε κάθε καθορισμένη εγκατάσταση, όπου απασχολούνται τακτικά περισσότεροι από 5 εργοδοτούμενοι από τον ίδιο εργοδότη, εκλέγονται Αντιπρόσωποι Ασφάλειας σε αριθμό που καθορίζεται στον πιο κάτω πίνακα:

Αριθμός Εργοδοτούμενων	Αριθμός Αντιπροσώπων Ασφάλειας
2 - 9	1
10 - 19	2
20 - 49	3
ανά 50 επιπρόσθετοι	1

Η εκλογή Αντιπροσώπων Ασφάλειας διοργανώνεται από τον εργοδότη ή αντιπρόσωπό του μεταξύ των εργοδοτούμενων και σε συνεργασία με τους εκπροσώπους τους στην εγκατάσταση ή με τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας, όπου υπάρχουν. Ο εργοδότης θα μπορεί να ζητά τη βοήθεια του Επιθεωρητή σε περίπτωση που παρουσιάζονται ιδιαίτερες δυσκολίες.

- Σε εγκαταστάσεις όπου δεν υπάρχουν εκλελεγμένοι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας, η διοργάνωση της εκλογής πρέπει να γίνεται μέσα σε 60 μέρες από την ημερομηνία που δημιουργείται η υποχρέωση δυνάμει της Νομοθεσίας.
- Σε περίπτωση που υπάρχουν εκλελεγμένοι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας στην εγκατάσταση, των οποίων η θητεία πρόκειται να λήξει, η εκλογή πρέπει να γίνεται 15 μέρες πριν από τη λήξη της θητείας τους.
- Σε περίπτωση χρεώσεως Αντιπροσώπου Ασφάλειας στην καθορισμένη εγκατάσταση, εκλέγεται αντικαταστάτης μέσα σε 15 μέρες από τη χρεώση για το υπόλοιπο της θητείας.
- Κάθε εργοδοτούμενος στην καθορισμένη εγκατάσταση μπορεί να εκλεγεί Αντιπρόσωπος Ασφάλειας, νοουμένου ότι απασχολείται για περισσότερα από δύο χρόνια στην εγκατάσταση ή σε παρόμοια εργοδοτική.

ε) Αρμοδιότητες / Καθήκοντα Αντιπροσώπων Ασφάλειας

- Συμμετέχουν τακτικά και ενεργά στις συνεδρίες της Επιτροπής Ασφάλειας στην οποία είναι μέλη.
- Συνοδεύουν τον Επιθεωρητή κατά τη διεξαγωγή επιθεώρησης της καθορισμένης εγκατάστασης ή του τμήματός της για το οποίο έχουν εκλεγεί.
- Μεταφέρουν για συζήτηση στην Επιτροπή Ασφάλειας κάθε πρόβλημα που εμπίπτει στην αντίληψή τους και που σχετίζεται με τις συνθήκες επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στην καθορισμένη εγκατάσταση ή τμήμα αυτής.
- Εισηγούνται προς τον Εργοδότη ή τον αντιπρόσωπό του τη λήψη μέτρων για αποφυγή εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών.
- Συμβουλεύουν άλλους εργοδοτούμενους σε θέματα που αφορούν στην επαγγελματική ασφάλεια και υγεία τους.
- Προάγουν και εξασφαλίζουν τη συνεργασία όλων στην καθορισμένη εγκατάσταση για την εφαρμογή μέτρων ασφάλειας και τρόπων και μεθόδων ασφαλούς διεξαγωγής της εργασίας, καθώς και τρόπων δημιουργίας και ανάπτυξης συνείδησης ασφάλειας.

- Μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, ύστερα από ενημέρωση του Εργοδότη, πληροφορούν τον Επιθεωρητή για τυχόν προβλήματα που σχετίζονται με τα θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στην καθορισμένη εγκατάσταση ή τμήμα αυτής.
- Φροντίζουν και ενδιαφέρονται για τη δική τους ενημέρωση, πληροφόρηση και εκπαίδευση, καθώς και των συναδέλφων τους, στα θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.
- Διεξάγουν περιοδικές επιθεωρήσεις, τουλάχιστον κάθε τρεις μήνες, στην καθορισμένη εγκατάσταση ή σε τμήμα αυτής για σκοπούς βελτίωσης των συνθηκών και περιβάλλοντος εργασίας.
- Γενικά, εκπροσωπούν τους εργοδοτούμενους της καθορισμένης εγκατάστασης για όλα τα θέματα που αφορούν στην επαγγελματική ασφάλεια και υγεία στην εν λόγω εγκατάσταση.

στ) Υποχρεώσεις Εργοδότη

- Προβαίνει στις διευθετήσεις για τη σύσταση της Επιτροπής και κοινοποιεί γραπτώς τη σύνθεσή της στον Επιθεωρητή, μέσα σ' ένα μήνα από την ημερομηνία εκλογής των Αντιπροσώπων Ασφάλειας. Προβαίνει, επίσης, σε διευθετήσεις για οποιαδήποτε αλλαγή στη σύνθεση της Επιτροπής.
- Παρέχει στα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας τον εύλογο χρόνο κατά τη διάρκεια των συνηθισμένων ωρών εργοδότησης για να εκτελούν τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις τους αποτελεσματικά. Η παροχή τέτοιου χρόνου θα γίνεται χωρίς επηρεασμό των εσόδων του εργοδοτούμενου.
- Παρέχει κάθε διευκόλυνση στα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας ή των Αντιπροσώπων Ασφάλειας για σκοπούς πληροφόρησης, ενημέρωσης και εκπαίδευσής τους σε θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.
- Συμβουλευέται τα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας ή τον Αντιπρόσωπο Ασφάλειας για μέτρα που προωθεί για περιφρούρηση της ασφάλειας και υγείας των εργοδοτούμενων του.
- Λαμβάνει όλα τα ευλόγως εφικτά μέτρα για την εφαρμογή των εισηγήσεων της Επιτροπής Ασφάλειας τα οποία συμφώνησε με την Επιτροπή.
- Θέτει στη διάθεση της Επιτροπής ή του Αντιπροσώπου Ασφάλειας, τις αναγκαίες πληροφορίες και οδηγίες για ασφαλή διεξαγωγή της εργασίας. Όμως, ο Εργοδότης δεν υποχρεούται να δώσει πληροφορίες που αφορούν εμπορικά ή βιομηχανικά μυστικά. Επίσης, ο Εργοδότης δεν υποχρεούται να δώσει πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένο πρόσωπο, χωρίς τη συγκατάθεση του προσώπου αυτού.

- Παρέχει στον Λειτουργό Ασφάλειας όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις για να μπορεί να εκτελεί τα καθήκοντά του αποτελεσματικά.
- Συγκαλεί τις συνεδρίες της Επιτροπής, καταρτίζει και διανέμει την ημερήσια διάταξη στην οποία υποχρεούται να περιλαμβάνει και θέματα που εισηγούνται τα μέλη της Επιτροπής. Μεριμνά, επίσης, και για την τήρηση των πρακτικών των συνεδριών.

Ζ) Λειτουργός Ασφάλειας - Καθήκοντα/Αρμοδιότητες

- Συμμετέχει στις εργασίες της Επιτροπής Ασφάλειας.
- Διεξάγει τακτικές επιθεωρήσεις στην καθορισμένη εγκατάσταση για επισήμανση επαγγελματικών κινδύνων που δυνατόν να προέρχονται από μηχανήματα, διεργασίες και επικίνδυνους παράγοντες στο περιβάλλον εργασίας, καθώς και από μεθόδους και τρόπους εργασίας.
- Υποβάλλει συστάσεις αναφορικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την αποφυγή των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών στην καθορισμένη εγκατάσταση.
- Συνοδεύει τον Επιθεωρητή κατά τη διεξαγωγή της επιθεώρησης της εγκατάστασης.
- Οργανώνει ή βοηθά στην οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους εργοδοτούμενους στην καθορισμένη εγκατάσταση πάνω σε θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας.
- Επιλαμβάνεται γενικά όλων των θεμάτων επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας στην καθορισμένη εγκατάσταση.

Σχόλια

Η Νομοθεσία, όπως έχει διαμορφωθεί, περιλαμβάνει τις απαραίτητες πρόνοιες για τη σύσταση και λειτουργία των Επιτροπών Ασφάλειας.

Πρέπει όμως να τονιστεί ότι η ψήφιση της Νομοθεσίας από μόνη της δεν είναι αρκετή για την επιτυχή και αποτελεσματική λειτουργία του θεσμού. Απαιτείται η ανάληψη πρωτοβουλίας και η στενή και ειλικρινής συνεργασία μεταξύ του εργοδότη και των εργοδοτούμενων.

Ακόμη, χρειάζεται να οργανώνονται προγράμματα για συστηματική πληροφόρηση και εκπαίδευση των μελών της Επιτροπής Ασφάλειας για να είναι σε θέση να διαδραματίζουν σωστά το ρόλο τους.

Οι αρμόδιοι Επιθεωρητές μπορούν να προσφέρουν καθοδήγηση και βοήθεια στην Επιτροπή, αλλά δεν θα πρέπει να αναμένεται από αυτούς ότι θα την υποκαταστήσουν.

Οι ίδιοι οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας και τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής πρέπει να επιδείξουν άμεσο ενδιαφέρον, χρησιμοποιώντας το θεσμό όχι ως ένα βήμα αντιπαράθεσης και άκαρπων συζητήσεων, αλλά ως ένα πλαίσιο επικοινωνιακής και καρποφόρας συνεργασίας με σκοπό την εξάλειψη των επαγγελματικών κινδύνων και τη βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Διαδικασία εντοπισμού, διαβούλευσης και επίλυσης προβλημάτων ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας – Μεθοδολογία.

I. Εισαγωγή

Στην Επιτροπή Ασφάλειας μετέχουν και συνεργάζονται οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας που εκλέγονται από τους εργοδοτούμενους καθώς και ο εργοδότης ή αντιπρόσωπός του.

Για να μπορούν όμως οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, όπως αυτές αναφέρονται στους περί Επιτροπών Ασφάλειας στην Εργασία Κανονισμούς του 1997, θα πρέπει να κατανοήσουν τις **βασικές μεθόδους και διαδικασίες εντοπισμού, διαβούλευσης και επίλυσης των διαφόρων προβλημάτων ασφάλειας και υγείας που παρουσιάζονται στους χώρους εργασίας.**

Η παρούσα ενότητα στοχεύει ακριβώς στο να βοηθήσει τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας και γενικά τα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας να κατανοήσουν τις μεθόδους και τις διαδικασίες αυτές μέσω βασικών καθοδηγητικών γραμμών που μπορούν να ακολουθούν στην άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους.

II. Ανάλυση Μεθόδων και Διαδικασιών

1. Συγκεκριμένες μέθοδοι εντοπισμού προβλημάτων ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας

Ένας από τους κυριότερους στόχους των Αντιπροσώπων Ασφάλειας θα πρέπει να είναι ο εντοπισμός των διαφόρων κινδύνων στους χώρους εργασίας που θα μπορούσαν να προκαλέσουν ατυχήματα ή βλάβη στην υγεία των εργοδοτούμενων.

Ο εντοπισμός των κινδύνων αυτών δεν είναι πάντα εύκολος, επειδή στο περιβάλλον εργασίας αρκετοί κίνδυνοι δεν είναι πάντα ορατοί.

Για αποτελεσματικότητα στον εντοπισμό των κινδύνων, οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας συστήνεται όπως ακολουθούν τις πιο κάτω συγκεκριμένες μεθόδους και διαδικασίες:

- α) **Διεξαγωγή ελέγχων στους χώρους εργασίας.**
- β) **Διερευνήσεις εργατικών ατυχημάτων επικίνδυνων συμβάτων ή επαγγελματικών ασθενειών.**
- γ) **Εξέταση παραπόνων από εργοδοτούμενους.**

Πιο κάτω αναλύονται οι μέθοδοι και διαδικασίες αυτές:

α) Ελέγχοι Χώρων Εργασίας

Ο Κανονισμός 3(4)(θ) των περί Επιτροπών Ασφάλειας στους Τόπους Εργασίας Κανονισμών του 1997 προνοεί όπως οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας "διεξάγουν περιοδικές επιθεωρήσεις τουλάχιστον κάθε τρεις μήνες στην καθορισμένη εγκατάσταση ή τμήμα αυτής για σκοπούς βελτίωσης των συνθηκών και περιβάλλοντος εργασίας".

Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας θα πρέπει να κάνουν χρήση της σημαντικής αυτής πρόνοιας, έστω και αν νομίζουν ότι, αφού εργάζονται καθημερινά στον συγκεκριμένο χώρο, βλέπουν και επισημαίνουν όλα τα προβλήματα.

Οποσδήποτε η **καθημερινή παρατήρηση** του εξοπλισμού εργασίας (μηχανήματα, εξοπλισμοί, συσκευές, εργαλεία κτλ.), των υποστατικών, των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και των διαφόρων διεργασιών και μεθόδων εργασίας είναι σημαντική στον εντοπισμό κινδύνων.

Όμως, ο συστηματικός και μεθοδικός **έλεγχος των χώρων εργασίας** σε τακτά χρονικά διαστήματα βοηθά στο να εντοπιστούν όσο το δυνατόν περισσότερα προβλήματα που επηρεάζουν τους εργοδοτούμενους.

Φυσικά, εκτός από τις προσωπικές εμπειρίες τού κάθε Αντιπροσώπου Ασφάλειας, είναι απαραίτητες και κάποιες εξειδικευμένες γνώσεις που πρέπει να αποκτηθούν και οι οποίες θα βοηθήσουν στην καλύτερη επισήμανση των κινδύνων. Γι' αυτό, οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας θα πρέπει να ενδιαφέρονται και να

φροντίζουν για την επιμόρφωσή τους παρακολουθώντας εκπαιδευτικά προγράμματα σε θέματα **Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία**.

Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας μπορούν, επίσης, να αποκτούν χρήσιμες γνώσεις όταν **συνοδεύουν τον Επιθεωρητή Εργασίας** κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων που αυτός διεξάγει στον χώρο της εργασίας τους.

Σε υποστατικά ή εγκαταστάσεις, όπου υπάρχουν περισσότεροι από ένας Αντιπρόσωποι Ασφάλειας, όπου είναι εφικτό, είναι χρήσιμο να γίνονται οι έλεγχοι από όλους τους **Αντιπροσώπους Ασφάλειας** για ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών.

Θα μπορούσαν επίσης να γίνονται, πριν από κάθε συνεδρία της Επιτροπής Ασφάλειας, **κοινοί έλεγχοι από όλα τα μέλη της Επιτροπής**.

Η **συχνότητα των Ελέγχων** πρέπει να τηρείται σχολαστικά για την καθιέρωση του συστηματικού ελέγχου ως ενός σημαντικού θεσμού στη συνείδηση όλων των μελών της Επιτροπής.

β) Διερεύνηση εργατικών ατυχημάτων, επικίνδυνων συμβάντων, επαγγελματικών ασθενειών

Κυριότερος σκοπός της διερεύνησης των εργατικών ατυχημάτων, επικίνδυνων συμβάντων και επαγγελματικών ασθενειών είναι ο εντοπισμός όλων των αιτίων που προκάλεσαν αυτά τα περιστατικά έτσι ώστε να εξαχθούν τα αναγκαία συμπεράσματα και να γίνονται οι κατάλληλες εισηγήσεις για λήψη αποτελεσματικών μέτρων για αποφυγή επανάληψης παρόμοιων περιστατικών.

Αυτό που σίγουρα πρέπει να αποφεύγεται είναι ο καταμερισμός ευθυνών, νομικών ή άλλων που οδήγησαν στο περιστατικό. Η απόδοση ευθυνών είναι αρμοδιότητα άλλων.

Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας πρέπει, επίσης, να μεριμνήσουν για τη διατήρηση της σκηνής του ατυχήματος κατά το δυνατόν όπως ήταν αμέσως μετά το ατύχημα, μέχρι την άφιξη του Επιθεωρητή Εργασίας που θα διεξάγει την επίσημη διερεύνηση. Αυτό είναι σημαντικό επειδή η αλλοίωση των δεδομένων μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένα συμπεράσματα και κατ' επέκταση σε λανθασμένες εισηγήσεις.

Τίθεται φυσικά το ερώτημα, ποια ατυχήματα πρέπει να τυγχάνουν διερεύνησης. Η απάντηση είναι ότι όλα τα ατυχήματα πρέπει να διερευνώνται από τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας καθώς και όλα τα σοβαρά περιστατικά που θα μπορούσαν να προκαλέσουν εργατικά ατυχήματα έστω και αν προκάλεσαν μόνο υλικές ζημιές. Τέτοια σοβαρά περιστατικά είναι για παράδειγμα εκρήξεις, πυρκαγιές, καταρρεύσεις, διαρροές επικινδύνων αερίων, ηλεκτροπληξίες κ.ά.

Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας πρέπει να συμβάλουν κατά το μέγιστο δυνατό στην πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και σοβαρών περιστατικών. Σε πολλές περιπτώσεις τα αίτια που οδήγησαν σε ένα έστω απλό τραυματισμό ή σε ένα περιστατικό χωρίς ανθρώπινα θύματα θα μπορούσαν να προκαλέσουν σε μια άλλη περίπτωση ακόμα και το θάνατο.

γ) Εξέταση παραπόνων από εργοδοτούμενους

Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας πρέπει να επιλαμβάνονται όλων των παραπόνων που υποβάλλονται από τους συναδέλφους τους και που αφορούν θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία και να μην αποθαρρύνουν την υποβολή τους. Όπως είναι φυσικό, η εξέταση τέτοιων παραπόνων, σχετικών με θέματα συνθηκών και περιβάλλοντος εργασίας, θα φέρει στην επιφάνεια αρκετά προβλήματα που ίσως να μην μπορούσαν να εντοπιστούν κατά τη διάρκεια των ελέγχων.

Ακόμα, η εξέταση τέτοιων παραπόνων και η επίλυση προβλημάτων που τυχόν εντοπίζονται θα βοηθήσει σημαντικά στη διατήρηση συνεχούς ενδιαφέροντος από όλους τους εργοδοτούμενους για τα θέματα της ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Αντίθετα ακριβώς θα είναι τα αποτελέσματα αν επιδεικνύεται αδιαφορία στην εξέταση τέτοιων παραπόνων, έστω και αν καταρχήν τα παράπονα αυτά μπορεί να φαίνονται αδικαιολόγητα ή υπερβολικά.

2. Αποτελεσματική Λειτουργία της Επιτροπής Ασφάλειας

Στην Ενότητα II.1. αναλύθηκαν οι διάφορες μέθοδοι και διαδικασίες εντοπισμού των προβλημάτων ασφάλειας και υγείας.

Όπως είναι φυσικό τα προβλήματα αυτά πρέπει να συζητούνται σε κάποιο σώμα. Το αρμόδιο σώμα για συζήτησή τους είναι η Επιτροπή Ασφάλειας.

Για να εξυπηρετούν τους σκοπούς για τους οποίους συστάθηκαν οι Επιτροπές αυτές θα πρέπει να μπορέσουν σε σύντομο διάστημα να λειτουργήσουν αποτελεσματικά. Σε αντίθετη περίπτωση θα είναι απλώς χάσιμο πολύτιμου χρόνου. Η αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής Ασφάλειας σε κάθε χώρο εργασίας, υποστατικό, εγκατάσταση ή επιχείρηση εξαρτάται τόσο από τα μέλη της όσο και από τον ίδιο τον εργοδότη.

Μερικά σημεία που θα βοηθήσουν τα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας να καταστήσουν και διατηρήσουν αποτελεσματική τη λειτουργία της Επιτροπής τους αναλύονται πιο κάτω:

α) Σύγκληση των συνεδριάσεων

Με βάση τις πρόνοιες των Κανονισμών, τις συνεδρίες της Επιτροπής συγκαλεί ο Εργοδότης και αυτή συνεδριάζει τακτικά κάθε τρεις μήνες.

Αυτό φυσικά δεν αποκλείει και τη σύγκληση έκτακτων συνεδριάσεων σε πιο σύντομο διάστημα, αν παραστεί ανάγκη, λόγω κάποιου σοβαρού και επείγοντος θέματος που χρειάζεται να

συζητηθεί. Για το θέμα των έκτακτων συνεδριάσεων υπάρχει συγκεκριμένη πρόνοια στους σχετικούς Κανονισμούς (Καν. 3(γ)).

β) Υποβολή θεμάτων - εισηγήσεων

Κάθε μέλος της Επιτροπής μπορεί να υποβάλλει για συζήτηση στην Επιτροπή κάθε πρόβλημα ασφάλειας και υγείας που έχει εντοπιστεί στον χώρο εργασίας.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής συνιστάται όπως ετοιμάζει την ημερήσια διάταξη όλων των θεμάτων που έχουν υποβληθεί ώστε να γνωρίζουν όλοι τα θέματα που αναμένεται να συζητηθούν. Αυτό βοηθά στην καλύτερη προετοιμασία των μελών και την πιο ενεργό συμμετοχή τους στις συνεδρίες. Κάθε μέλος της Επιτροπής που υποβάλλει κάποιο θέμα για συζήτηση είναι καλά να υποβάλλει και συγκεκριμένη εισήγηση για την επίλυσή του. Η εισήγηση αυτή μπορεί να μην είναι κατ' ανάγκην και η τελική λύση στο πρόβλημα που εντοπίστηκε - ιδιαίτερα αν πρόκειται για επίλυση δύσκολων και τεχνικά εξειδικευμένων προβλημάτων που απαιτούν ειδικές γνώσεις και εμπειρίες. Μπορεί απλώς να είναι εισηγήσεις ως προς τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί.

Φυσικά υπάρχει περίπτωση να υπάρχουν από άλλα μέλη της Επιτροπής διαφορετικές ή και συμπληρωματικές εισηγήσεις για το ίδιο πρόβλημα.

γ) Συζήτηση θεμάτων - εισηγήσεων

Οι διάφορες εισηγήσεις και απόψεις που μπορεί να έχουν τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να συζητούνται ελεύθερα και πολιτισμένα ώστε μέσα από την ανταλλαγή των απόψεων να διαμορφώνονται οι πιο σωστές εισηγήσεις για επίλυση των προβλημάτων.

Είναι σημαντικό όπως τα θέματα που θα συζητούνται να ιεραρχούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε αυτά που είναι πιο σημαντικά να τίθενται σε προτεραιότητα.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών (Καν. 3(ε)), η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει τις εισηγήσεις της σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για επίλυση των προβλημάτων ασφάλειας και υγείας και βελτίωση των συνθηκών εργασίας στον Εργοδότη.

δ) Διατήρηση ενδιαφέροντος για τη λειτουργία της Επιτροπής

Για να εμπεδωθεί και να καθιερωθεί ο θεσμός των Επιτροπών Ασφάλειας χρειάζεται η διατήρηση συνεχούς ενδιαφέροντος στην αποτελεσματική λειτουργία τους. Διαφορετικά, αν το ενδιαφέρον με τον καιρό ατονήσει, τότε στην πράξη η συνεισφορά των Επιτροπών στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας θα εκμηδενιστεί και η συμμετοχή των εργοδοτούμενων στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία που τους αφορούν άμεσα θα καταστεί τυπική.

Στη διατήρηση του ενδιαφέροντος αυτού θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στα πιο κάτω σημεία τα οποία θα συμβάλουν θετικά στην επίτευξη του στόχου αυτού.

- **Οι τακτικές συνεδρίες της Επιτροπής πρέπει να τηρούνται χωρίς αναβολές, εκτός αν πραγματικά υπάρχουν σοβαροί λόγοι για μια αναβολή.**
- **Είναι σημαντικό να μην υπάρχουν αδικαιολόγητες απουσίες των μελών από τις συνεδρίες αλλά τακτική και ανελλιπή, κατά το δυνατόν, συμμετοχή όλων των μελών.**
- Σε κάθε συνεδρία της Επιτροπής πρέπει να τηρούνται πρακτικά ή σημείωμα στο οποίο να καταγράφονται οι εισηγήσεις και οι ενέργειες που προωθούνται (Καν. 4(3)(β) και 5(ε)). Τα πρακτικά/σημείωμα πρέπει να εγκρίνονται από όλα τα μέλη και να τηρούνται σε ειδικό φάκελο για ευκολία αναφοράς.
- Στην Ενότητα II.4. γίνονται μερικές πρακτικές εισηγήσεις και προτείνεται συγκεκριμένος τρόπος τήρησης των πρακτικών/σημειωμάτων.
- **Ο Εργοδότης θα μπορούσε να συνεισφέρει θετικά στη διατήρηση του ενδιαφέροντος στην αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής με τη γρήγορη υλοποίηση των εισηγήσεών της.** Όταν οι εισηγήσεις υλοποιούνται και μάλιστα σε σύντομο χρονικό διάστημα, ο ρόλος της Επιτροπής αποκτά έμπρακτη σημασία που εκτιμάται από όλους και συνάμα ενθαρρύνει τα μέλη της να συνεχίσουν την προσπάθεια για υποβολή θετικών εισηγήσεων.

- Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, οι **κοινοί έλεγχοι** όλων των μελών της Επιτροπής συμβάλλουν στη διατήρηση του ενδιαφέροντος και παράλληλα καθιερώνουν το ρόλο της Επιτροπής στη συνείδηση των εργοδοτούμενων.
- Επίσης, η γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου που γίνεται από την Επιτροπή σε όλους τους εργοδοτούμενους σε τακτικά χρονικά διαστήματα, για παράδειγμα σε ετήσιες συγκεντρώσεις, βοηθά στη διατήρηση του ενδιαφέροντος όλων.

3. Επίλυση προβλημάτων

Αναφέρθηκε πιο πάνω ότι οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας και η Επιτροπή Ασφάλειας γενικότερα, αφού εντοπίσει και συζητήσει τα διάφορα προβλήματα, υποβάλλει εισηγήσεις στον Εργοδότη για λήψη μέτρων που αποσκοπούν στην επίλυσή τους. Η υλοποίηση των εισηγήσεων και η λήψη των αναγκαίων μέτρων είναι ευθύνη του Εργοδότη.

Όμως, τα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας πρέπει συνεχώς να παρακολουθούν την πρόοδο που γίνεται στη λήψη τέτοιων μέτρων.

Κατά την παρακολούθηση της προόδου δεν πρέπει να διστάζουν να **υποβάλλουν συγκεκριμένες συμπληρωματικές εισηγήσεις στον Εργοδότη ή τον αντιπρόσωπό του**. Στην περίπτωση δε που υπάρχει άμεσος κίνδυνος για τους εργοδοτούμενους, οι εισηγήσεις αυτές μπορεί να υποβάλλονται άμεσα σ' αυτόν, χωρίς κατ' ανάγκη να συζητηθούν πρώτα στην Επιτροπή. Το θέμα θα μεταφερθεί τελικά και στην Επιτροπή αν εξακολουθεί να υπάρχει μέχρι την επόμενη συνεδρία της.

Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας πρέπει να **συμβουλεύουν και να καθοδηγούν τους άλλους εργοδοτούμενους** σχετικά με την τήρηση των μέτρων και των κανόνων ασφάλειας που έχουν συμφωνηθεί με τον εργοδότη όπως εφαρμόζονται από τους εργοδοτούμενους. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν πρόκειται για τη χρήση μέσων ατομικής προστασίας (κράνη, μάσκες, γάντια, παπούτσια ασφάλειας, γυαλιά, κτλ.) από τους εργοδοτούμενους, καθώς επίσης και την πιστή εφαρμογή συγκεκριμένων τρόπων και μεθόδων εργασίας.

Για την παρακολούθηση της λήψης μέτρων με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν, θα πρέπει να διεξάγονται **επαναληπτικοί έλεγχοι** των συγκεκριμένων χώρων. Όσα **προβλήματα παραμένουν άλυτα** πρέπει να επαναφέρονται στην Επιτροπή Ασφάλειας, για συζήτηση και εξέταση των λόγων της καθυστέρησης στην επίλυσή τους.

Τίθεται φυσικά το ερώτημα για πόσο καιρό μπορούν να επαναφέρονται και να εκκρεμούν στην Επιτροπή Ασφάλειας τα προβλήματα, και τι κάνουν οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας σε τέτοιες περιπτώσεις.

Φυσικά τα προβλήματα δεν θα πρέπει να διαιωνίζονται, αλλά μέσα σε λογικά εφικτό χρονικό διάστημα να δίνονται ικανοποιητικές λύσεις σ' αυτά.

Όμως, στις περιπτώσεις που για διάφορους λόγους αυτά παραμένουν άλυτα για αδικαιολόγητα μεγάλο διάστημα, και παρά το ότι συζητήθηκαν στην Επιτροπή κατ' επανάληψη, τότε οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας πρέπει να πληροφορούν τον Επιθεωρητή Εργασίας για να επιληφθεί της κατάστασης.

Αυτό δεν σημαίνει ότι οι Επιθεωρητές Εργασίας, σε περίπτωση που δεν τους έχουν πληροφορήσει γι' αυτά οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας, δεν επιλαμβάνονται των προβλημάτων που εντοπίζουν κατά τις επιθεωρήσεις που διεξάγουν.

Η πληροφόρηση όμως του Επιθεωρητή για προβλήματα που συζητήθηκαν στην Επιτροπή και δεν επιλύθηκαν μπορεί να είναι χρήσιμη στο να βοηθήσει τα μέλη της να βρουν διέξοδο και τρόπο επίτευξης του κοινού στόχου, που είναι η βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας.

4. Τήρηση πρακτικών και σημειωμάτων

Στα προηγούμενα κεφάλαια έγινε αναφορά σε ελέγχους, διερευνήσεις ατυχημάτων, επικίνδυνων συμβάντων και επαγγελματικών ασθενειών, εξέτασης παραπόνων, συνεδριάσεις της Επιτροπής Ασφάλειας και τήρησης πρακτικών/σημειωμάτων καθώς και στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με την επίλυση των διαφόρων προβλημάτων.

Η εκτέλεση όλων των πιο πάνω αρμοδιοτήτων και καθηκόντων από τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας θα είναι πολύ πιο αποτελεσματική αν καθιερώσουν τη συστηματική τήρηση πρακτικών/σημειωμάτων για τα διάφορα θέματα που χειρίζονται. Διαφορετικά, δεν θα μπορούν να θυμούνται ακριβώς τι εντοπίστηκε, τι συζητήθηκε και ποιες ήταν οι εισηγήσεις για τη λήψη μέτρων.

Όσον αφορά την τήρηση πρακτικών/σημειωμάτων, υπάρχει σαφής πρόνοια στους σχετικούς Κανονισμούς που τη διασφαλίζει.

Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας θα μπορούσαν να τηρούν ειδικό σημειωματάριο, στο οποίο να καταχωρούν όλες τις σχετικές πληροφορίες.

Θα μπορούσε, επίσης, να τηρείται από τον Εργοδότη ειδικός φάκελος για την καταγραφή των πρακτικών ή των σημειωμάτων των συνεδριάσεων της Επιτροπής Ασφάλειας.

Για σκοπούς απλοποίησης, ομοιομορφίας και υποβοήθησης των Αντιπροσώπων Ασφάλειας καθώς και των μελών των Επιτροπών Ασφάλειας, γίνεται εισήγηση για υιοθέτηση δυο ειδικών εντύπων τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιούνται για την τήρηση των σημειώσεων από τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας και από την Επιτροπή Ασφάλειας για την τήρηση των πρακτικών, αντίστοιχα.

Το πρώτο έντυπο, με κωδικό Έντυπο **ΕΑ/1 (Παράρτημα Ι)**, μπορεί να χρησιμοποιείται από τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας για καταγραφή και παρακολούθηση των προβλημάτων που εντοπίζονται στο χώρο εργασίας.

Το δεύτερο έντυπο, με κωδικό Έντυπο **ΕΑ/2 (Παράρτημα ΙΙ)**, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την τήρηση των πρακτικών της Επιτροπής Ασφάλειας. Τα συμπληρωμένα έντυπα θα πρέπει να φυλάγονται σε κάποιο φάκελο για εύκολη αναφορά.

Στο εγχειρίδιο αυτό, επίσης, επισυνάπτεται **Ερωτηματολόγιο (Παράρτημα ΙΙΙ)**, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας και τους Εργοδότες για να τους βοηθήσει να εντοπίσουν βασικές παραλήψεις που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία των Επιτροπών Ασφάλειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Έντυπο ΕΑ/1

ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Όνομα Εταιρείας/Οργανισμού:

Διεύθυνση Υποστατικού:

Όνομα Αντιπρόσωπου/πων Ασφάλειας:

Θέση στην Εταιρεία/Οργανισμό:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΠΡΟΒΛΗΜΑ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Έντυπο ΕΑ/2

ΕΝΤΥΠΟ ΤΗΡΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Όνομα Εταιρείας/Οργανισμού:

Διεύθυνση Υποστατικού:

Ονόματα Μελών Επιτροπής: 1.

2.

3.

4.

5.

6.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΘΗΚΕ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥ

Πιο κάτω φαίνονται παραδείγματα συμπλήρωσης των εντύπων ΕΑ/1 και ΕΑ/2 για καλύτερη κατανόηση του τρόπου χρήσης τους.

Παράδειγμα

Έντυπο ΕΑ/1

Όνομα Εταιρείας/Οργανισμού:

Διεύθυνση Υποστατικού:

Ονόματα Αντιπρόσωπου/των Ασφάλειας:

Θέση στην Εταιρεία/Οργανισμό:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΠΡΟΒΛΗΜΑ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥ
20.5.2009	Αναθυμιάσεις στο χώρο λειτουργίας των συγκολλήσεων ύστερα από την υποβολή παραπόνων από τους συγκολλητές.	1. Τέθηκε το θέμα στην Επιτροπή Ασφάλειας για συζήτηση.	1. Συζητήθηκε το θέμα στην Επιτροπή Ασφάλειας στη συνεδρία της ημερ. 2.6.2009. 2. Συμφωνήθηκε να υποβληθεί εισήγηση στον εργοδότη για εγκατάσταση συστήματος τοπικού εξαερισμού. 3. Επισκέφθηκε το εργοστάσιό μας ο Επιθεωρητής Εργασίας κ. Κ. Χ. και του αναφέρθηκε το πρόβλημα. 4. Στη συνεδρία της επιτροπής ασφαλείας, ο εργοδότης μας, μας πληροφόρησε ότι ανατέθηκε σε ειδικό η μελέτη για την κατασκευή του συστήματος εξαερισμού.
30.5.2009		2. Έγινε συγκεκριμένη εισήγηση για εγκατάσταση συστήματος τοπικού εξαερισμού.	
2.6.2009		3. Όλα τα μέλη της επιτροπής επιθεώρησαν τον χώρο των συγκολλήσεων.	
15.6.2009			
3.9.2009			

Έντυπο ΕΑ/2

Όνομα Εταιρείας/Οργανισμού:

Διεύθυνση Υποστατικού:

Ονόματα Μελών Επιτροπής: 1.

2.

3.

4.

5.

6.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΘΗΚΕ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥ	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΟΥ
20.6.2009	Αναθυμιάσεις στο χώρο λειτουργίας των συγκολλήσεων ύστερα από την υποβολή παραπόνων από τους συγκολλητές.	1. Τα μέλη της Επιτροπής επιθεώρησαν το χώρο των συγκολλήσεων στις 30.5.2005.	Στις 15.9.2009 όλα τα μέλη της Επιτροπής επισκέφθηκαν το χώρο των συγκολλήσεων μαζί με τον ειδικό που ανέλαβε τη μελέτη για την κατασκευή του συστήματος. Ανταλλάγηκαν απόψεις σχετικά με το πρόβλημα.
3.9.2009		2. Εγκατάσταση συστήματος τοπικού εξαερισμού.	
		3. Ο εργοδότης πληροφόρησε τα μέλη της Επιτροπής ότι ανέθεσε σε ειδικό τη μελέτη για την κατασκευή του συστήματος.	
30.11.2009		4. Αναφέρθηκε στη συνεδρία ότι άρχισαν οι εργασίες της κατασκευής του συστήματος.	Στις 10.1.2010 όλα τα μέλη της επιτροπής επισκέφθηκαν το χώρο των συγκολλήσεων όπου τους έγινε επίδειξη της λειτουργίας του συστήματος που εγκαταστάθηκε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Σχόλια
1. Υπάρχουν Αντιπρόσωποι Ασφάλειας που εκλέγησαν/ορίστηκαν από τους συναδέλφους τους;			
2. Προβλέπεται από τη Νομοθεσία η σύσταση Επιτροπής Ασφάλειας στον χώρο της εργασίας σου;			
3. Γίνονται τακτικά συνεδρίες της Επιτροπής Ασφάλειας και αν ναι με ποια συχνότητα;			
4. Παρέχονται στους Αντιπροσώπους Ασφάλειας διευκολύνσεις για εκτέλεση των καθηκόντων τους;			
5. Τηρούνται πρακτικά κατά τις συνεδρίες της Επιτροπής Ασφάλειας και κοινοποιούνται σ' όλους τους εργοδοτούμενους;			
6. Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας διεξάγουν ελέγχους στους χώρους εργασίας για εντοπισμό προβλημάτων ασφάλειας και υγείας;			
7. Οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας καταγράφουν παράπονα για θέματα ασφάλειας και υγείας και τα συζητούν στην Επιτροπή Ασφάλειας;			
8. Ο Εργοδότης υλοποιεί τα μέτρα ασφάλειας και υγείας που συμφώνησε με την Επιτροπή;			

Άμεσες βελτιώσεις:

Μακροπρόθεσμες βελτιώσεις:

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το έντυπο αυτό, όπως αναφέρθηκε και στην αρχή, σκοπό έχει να βοηθήσει τους Αντιπροσώπους Ασφάλειας και τα μέλη των Επιτροπών Ασφάλειας να κατανοήσουν τις βασικές μεθόδους και διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθούν για να μπορούν να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στα καθήκοντά τους.

Ο Εργοδότης πρέπει να παρέχει στα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας και στον Αντιπρόσωπο Ασφάλειας, στην περίπτωση που δεν υπάρχει Επιτροπή Ασφάλειας, συστηματική πληροφόρηση και εκπαίδευση για να είναι σε θέση να διαδραματίζουν σωστά τον ρόλο τους.

Οι αρμόδιοι Επιθεωρητές μπορούν να προσφέρουν καθοδήγηση και βοήθεια στην Επιτροπή Ασφάλειας, όμως δεν θα πρέπει να αναμένεται από αυτούς ότι θα την υποκαταστήσουν.

Οι ίδιοι οι Αντιπρόσωποι Ασφάλειας και τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής Ασφάλειας πρέπει να επιδείξουν άμεσο ενδιαφέρον, χρησιμοποιώντας τον θεσμό της διαβούλευσης και συμμετοχής, όχι ως ένα βήμα αντιπαράθεσης και άκαρπων συζητήσεων, αλλά ως ένα πλαίσιο εποικοδομητικής και καρποφόρας επικοινωνίας με τον εργοδότη με σκοπό την εξάλειψη των κινδύνων και τη βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε
την ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
<http://www.mlsi.gov.cy/dli>

ή να απευθύνεστε

στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας
σε όλες τις πόλεις

Λευκωσία : 22879191

Λεμεσός : 25827200

Λάρνακα : 24805327

Πάφος : 26822715

Αρμόχωστος: 23819750

Γ.Τ.Π. 8/2013–1.000 ISBN 978-9963-50-183-0
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας